

Certifiera dig som Projektledare?

Du kanske har jobbat några år som projektledare och funderar nu på att certifiera dig. I denna artikel ger vi en del råd och tips.

2020-01-30

Wenell Management AB

Varför certifiera sig?

Första frågan du bör ställa dig är: Har jag den tid och den motivation som krävs? Att certifiera sig är en investering - och som alla investeringar bör de övervägas noga. Är du tillräckligt motiverad ökar dina chanser att nå ett lyckat resultat.

Ett certifikat har många fördelar. Du har låtit en oberoende part verifiera din erfarenhet och kompetens. Det underlättar granskningen av dig när du får ett nytt projektledaruppdrag. I platsannonser där man söker projektledare är certifikat alltid meriterande och ofta ett krav.

Projektledning kräver kunskap och färdighet kring både metoder, verktyg och ledarskap. Certifiering innebär att du får ett kvitto på din kunskap och dina färdigheter inom projektledning.

Förutom att du stärker din attraktivitet som projektledare ger själva arbetet med certifieringen dig insikter i dina starka och svaga sidor inom projektområdet. Dina förbättrings- och utvecklingsområden utgör en bra input till din egen utvecklingsplan.

Ser vi certifikatet utifrån ett arbetsgivarperspektiv så är det särskilt vanligt i konsultbranschen att man satsar på att certifiera sina anställda. Det kan underlätta i samband med en upphandling (ofta är det ett skall-krav att konsulterna är certifierade). Flera företag har också valt att använda certifiering som byggsten i kompetens- och karriärutvecklingsplaner.

Vilka certifikat finns och vilka efterfrågas?

Två internationella certifieringsorgan, IPMA (International Project Management association, www.ipma.ch) respektive PMI, (Project Management Institute, www.pmi.org) hanterar de mest ansedda certifikaten inom projektområdet.

Utöver dessa finns även mer nischade certifikat inom t ex en viss projektmetod, t ex Prince2 (<http://www.prince-officialsite.com/>).

IPMA delar in certifikaten både i nivåer efter erfarenhet: A, B, C och D och i roller/områden: Portföljchef (nivå A och B), Programchef (nivå A och B), Projektledare (nivå A, B och C) och Projektkunnig (nivå D).

PMI utfärdar flera olika certifikat inom projektområdet: Project Management Professional (PMP)[®] är den absolut vanligaste, dessutom finns Portfolio Management Professional (PfMP)[®], PMI Agile Certified Practitioner (PMI-ACP)[®] PMI Professional in Business Analysis (PMI-PBA)[®], Program Management Professional (PgMP)[®], Certified Associate in Project Management (CAPM)[®], PMI Risk Management Professional (PMI-RMP)[®] och PMI Scheduling Professional (PMI-SP)[®]

I denna artikel koncentrerar vi oss på de generella Projektledarcertifikaten som också är de mest efterfrågade: IPMA Projektledare nivå B eller C respektive PMI's PMP. Båda dessa kräver erfarenhet av projektledning. För er som saknar projektledarerfarenhet finns PMI's certifikat heter CAPM och IPMA's motsvarande certifikat IPMA D – certifierad i projektkunskaper. De mesta i denna artikel gäller även dessa båda certifieringar.

Vilket certifikat ska jag välja?

Vad ska du då välja? Det beror givetvis på dina behov och förväntningar. PMI har en större tonvikt mot metodkompetens som kopplas till PMI's best practice enligt PMBOK (Project Management Body of Knowledge). IPMA försöker balansera affärsmässighet, metod- och beteendekompetens (PERSPECTIVE, PEOPLE och PRACTICE).

En annan skillnad är själva certifieringsarbetet. PMI certifieringen går i stort ut på att ansöka, styrka sin erfarenhet, plugga och göra ett kunskapsprov. IPMA är en längre process som utöver kunskapsprov betonar reflektion och identifierar egna utvecklingsområden.

Båda certifieringarna utvecklas kontinuerligt och större uppdateringar gjordes 2017. IPMA ersatte KIP (Kompetens i Projektledning) ver 3.2 med IKM 4.0 (Individuell kompetensmodell för projekt-, program- och portföljledning). PMI lanserade den sjätte upplagan av PMBOK.

Det finns ett antal likheter och skillnader mellan IPMA's och PMI's projektledarcertifikat. Låt oss först kika på detta på en övergripande nivå (I slutet av artikeln finns en mer detaljerad tabell som visar på skillnaderna).

Krav

- Såväl PMP, IPMA C och IPMA B kräver att du kan påvisa tillräcklig PL-erfarenhet.
 - För PMP: 3 års PL-erfarenhet (om du har en högskoleexamen) respektive 5 års PL-erfarenhet (om du som högst har en gymnasieexamen) samlat under de senaste 8 åren.
 - För IPMA C (certifierad projektledare): 3 års PL-erfarenhet under de senaste 6 åren.
 - För IPMA B (certifierad senior projektledare): 5 års PL-erfarenhet, varav 3 år från *komplexa* projekt under de senaste 8 åren.
- En IPMA-certifiering kan ske på lokala språk, t.ex. svenska – PMP-certifiering sker på engelska (vissa andra språk finns tillgängliga – dock ej något av de nordiska språken).
- En PMP-certifiering fokuserar mer på de teoretiska kunskaperna och specifikt på PMI's best practise enligt PMBOK (Project Management Body of Knowledge). Det kräver, som vi ser det, för de flesta mer plugg jämfört med IPMA vars kunskapskrav är mer generiska.
- IPMA fokuserar mer på erfarenheter, beteendekompetens och reflektion. Det kräver att du lägger en hel del tid på självutvärdering och reflektion samt fyller i flera blanketter.
- IPMA's obligatoriska självutvärdering sker utifrån IKM (Individuell kompetensmodell) och kräver för de flesta minst 20 arbetstimmar att gå igenom.
- En PMP-certifiering kräver att du någon gång genomgått en projektledarutbildning på minst 35 timmar. IPMA ställer inte motsvarande krav.
- En PMP-certifiering får du om du kan påvisa tillräcklig erfarenhet och dessutom blir godkänd på det teoretiska provet.
- En IPMA-certifiering på B och C-nivån kräver utöver tillräcklig erfarenhet och att du godkänns på det teoretiska provet dessutom att du blir godkänd av två oberoende assessorer som gör en sammanfattande utvärdering av såväl dina erfarenheter samt din metod- och beteendekompetens inom projektområdet.

Giltighetstid

- Samtliga certifikat har en begränsad giltighetstid (3 år för PMP respektive 5 år för IPMA C och B). PMI's certifikat är, relativt IPMA, enligt vår mening lättare att underhålla. Visserligen krävs det att du under en 3-årsperiod förvärvar 60 s.k. PDU-poäng (Professional Development Units), men rätt så mycket inbegrips och godkänns. Du kan däremot inte upprätthålla IPMA's projektledarcertifikat om du ej längre kan påvisa på att du arbetat aktivt som projektledare i tillräckligt stor utsträckning.

Kostnad

- Är kostnaden en viktig parameter? PMP provet är väsentligt billigare än IPMA B och C, men de flesta som tar PMP går en speciell preparandkurs vilket inte är lika viktigt för

IPMA certifieringarna. Läger man ihop prov och preparandutbildning blir inte skillnaden så stor.

- En PMP certifiering kostar f.n. 555 USD för icke medlem i PMI och 405 USD för PMI medlemmar. Medlemskap i PMI kostar 139 USD. Att gå med i PMI kan vara klokt, bl.a. kan du då ladda ner PMBOK. En PMP-certifiering är alltså ganska "tung" att plugga in på egen hand – för de flesta skulle vi rekommendera att gå en 3 - 4 dagars preparandkurs för att instuderingen ska bli effektiv.
- IPMA B och C kostar 29 000 respektive 26 000 kronor exkl. moms. Rabatt för medlemmar i Svenskt Projektforum 1 000 kronor.
- (De mer grundläggande certifieringarna som syftar till att certifiera dina *projektkunskaper*, PMI's CAPM kostar 300 \$ för icke medlem och IPMA's motsvarande, IPMA D, kostar 7 200 kronor).
- Priserna avser 2020. Aktuella priser hittar du på respektive organs hemsidor.

Övrigt

- PMP utgår i sitt teoriprov från stora projekt. Dessutom underlättar det om du mentalt tänker dig en amerikansk projektmiljö (med risk att bli stämd mm). Kan kännas främmande om du för det mesta jobbar i mindre projekt.
- PMP är utan tvivel mer spridd internationellt. Idag finns det drygt 1 000 000 PMP-certifierade medans det finns ca 75 000 IPMA-certifierade (nivå A-C)

Hur lång tid tar det att certifiera sig?

Att certifiera sig som projektledare (C-nivån) eller senior projektledare (B-nivån) enligt IPMA's modell tar mellan 5 - 6 månader. Processen innehåller flera steg och etapper:

		Ettapp 1		Ettapp2	Ettapp 3	Ettapp 4		Ettapp 5
		Introduktion	Ansökan	Prov	Rapport	Workshop	Intervju	Resultat
A	Projekt Program Portfölj							
B	Projekt Program Portfölj							
C	Projekt							
D	Projekt							

Introduktionsseminarium där bl a certifieringsprocessen och de obligatoriska dokumenten som skall lämnas in går igenom. *Självutvärderingen* som du gör på egen hand med stöd av en diskussionspartner (t ex en kollega), det *skriftliga provet* (i lokal som Projektforum anordnar), *workshop* med andra deltagare i din certifieringsomgång där ni bl. a observeras av assessorer samt en intervju med assessorerna. För B-nivån tillkommer därutöver en *ledningsrapport* i vilken du redogör för ett av dina tidigare projekt och de erfarenheter du vunnit i detta. Det skriftliga provet behöver rättas av assessorerna varför det oftast tar ca 2 månader innan du får reda på ditt provresultat. Självutvärderingen gör du utifrån IKM (Individuell kompetens-modell)". Den finns tillgänglig via Projektforum och ingår i certifieringsavgiften.

PMI's process är mer "digitaliserad" kan man säga. Själva ansökan sker vi PMI's hemsida. Efter att PMI haft möjlighet att granska och godkänna din ansökan (som inkluderar dokumentation av projektledarutbildning och projekterfarenhet), och förutsatt att du erlagt betalningen så kan du själv boka tid för ett certifieringstillfälle i Pearson VUEs lokaler någonstans i världen. Efter tentamen erhåller du direkt (på skärmen) ditt resultat, d.v.s. du kan, om du lyckats på provet, titulera dig som PMP omgående!

PMI's process kan tyckas snabbare men å andra sidan krävs det mer plugg från din sida! Instuderingen av PMBOK blir oftast effektivare om du skaffar relevant litteratur och tar del i en intern studiecirkel eller genomgår en 3 - 4 dagars preparandutbildning. PMBOK kan beställas hos bl.a. PMI eller någon större webbhandel. I de flesta preparandutbildningar ingår den dock i kursavgiften. Medlemmar i PMI kan ladda ner PMBOK från PMI's hemsida.

Certifieringsorgan

IPMA företräds i Sverige av Projektforum (www.projektforum.se). Det är Projektforum som håller i certifieringsprocessen och hanterar administration och utser assessorer. Projektforum planerar in olika "certifieringsomgångar" för respektive nivå och ort. På deras hemsida kan du hitta tillgängliga datum och se vilka tillfällen som passar dig bäst. Se till att välja en certifieringsomgång som passar dig från start till mål, att byta certifieringsomgång är möjligt, men dyrt och besvärligt. Medlemskap i Projektforum innebär att du prenumererar på tidningen Projektvärlden och att du kan ta del av Projektforums olika nätverksträffar mm.

PMI har en lokalavdelning i Sverige (www.pmi-se.org). Själva certifieringen sköts dock centralt och det mesta av administrationen via webben (www.pmi.org). Själva provet sker i särskild tentalokal. I Sverige finns möjlighet att skriva i Stockholm, Göteborg och Glumslöv. Tidpunkt för tentamen bokas hos Pearson VUE (www.pearsonvue.com). Bor du i södra delen av Sverige kan du också välja att genomföra provet i Köpenhamn. Som medlem i PMI får du ta del av information, webinarer, nätverksträffar mm som PMI organiserar.

Sammanfattning

Om du vill erhålla ett certifikat på din färdighet som professionell projektledare, så rekommenderar vi starkt att du certifierar dig. Kontakta någon av nedanstående om du vill få tips kring vilken certifiering som passar dig bäst.

Lycka till med din certifiering, önskar Therese och Jan.

Theres och Jan är två av våra erfarna utbildare du kan kontakta när du har frågor kring certifiering av seniora projektledare.

therese.lexholm@wenell.se

jan.ohman@wenell.se

"Kursledaren behärskar verkligen ämnet och har en förmåga att beskriva och förklara koncept på ett tydligt och lättbegripligt sätt. Kursavgiften inkluderar material (från Velociteach) som bryter ned PMI-underlaget med fokus på vad som är viktigt inför certifieringsprovet. Dessutom inkluderas e-learning. Högt rekommenderat för den som funderar på att certifiera sig."

Jämförelse mellan IPMA B och C respektive PMP på detaljnivå

	IPMA B/C	PMP
Erfarenhetskrav (PL)	3 års PL-erfarenhet de senaste 6 åren (C). 5 års PL-erfarenhet de senaste 8 åren varav 3 år från komplexa projekt (B)	3 års PL-erfarenhet de senaste 8 åren (Högskoleexamen) 5 års PL-erfarenhet de senaste 8 åren (Gymnasieexamen)
Kunskapstest	2 timmar (B) resp. 3 timmar (C) flervals- och berättarfrågor – generiska frågor	4 timmar 200 st. flervalsfrågor - specifikt PMBOK
Språk kunskapstest	Svenska + lokala språk	Engelska + ett antal språk till (dock ej de nordiska)
Självutvärdering	Ja (IKM)	Nej
Utvärdering av assessorer	Ja	Nej
Utvärdering av beteende ingår	Ja (inkl. workshop)	Nej
Projektrapport	Bara på B	Nej
Re-certifiering	Ja efter 5 år	Ja efter 3 år
Krav re-certifiering	Kan påvisa tillräcklig PL-erfarenhet de senaste 5 åren samt genomföra ny självutvärdering	Minst 60 PDU-poäng under de senaste 3 åren
Certifieringskostnad	29 000 kr resp. 26 000 kr (exkl. moms). Medlemsrabatt 1000 kr.	Medlem i PMI: US\$ 405.00 Icke medlem: US\$ 555.00
Antal certifierade	75 000 st. (IPMA A-C)	1 000 000 st. (PMP)
Övrigt	IKM kräver för de flesta ca 20 timmars arbete att gå igenom.	Mer plugg! Utgångspunkten är stora projekt.